

ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

FACTORS OF PSYCHOSOCIAL AND COMFORTABLENESS DEALING WITH
EFFECTIVE LEARNING BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL
STUDENTS IN BURIRAM PROVINCE

วิรัตน์ ภูทองเงิน¹, ภัฏขวัชร สุขเสน², พลนภัส แสงศรี³

สถาพร ภาคพรหม⁴ และพระมหาวิชาญ สุวิชาโน⁵

Wirat Phoothongngoen¹, Phatchawat Suksen², Pholnapas sangsri³,

Sathapon Pakprom⁴ and Phramahavichan Suvichano⁵

วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย¹

Mahaculalongkornrajavidyalaya University, Buriram Buddhist College¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์²⁻⁵

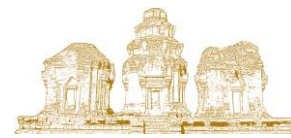
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Surin Campus²⁻⁵

E-mail : poorat16@gmail.com

ได้รับบทความ: 26 ตุลาคม 2564 ; แก้ไขบทความ: 18 พฤศจิกายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 13 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และ 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๓๕ รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีความสุขในการเรียน คือ สถานที่เรียนเหมาะสมกับตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาได้ เข้ากับเพื่อนร่วมเรียน มีรายได้เพียงพอ สวัสดิการ ในเรื่องที่พัก อาหาร มีสถานที่ออกกำลังกาย อุปกรณ์ในการออกกำลังกาย และระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน การสร้างความสุขในการเรียนรู้ด้านสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรงจึงทำให้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

มีองค์ประกอบ 6 ประการคือ 1) การมีอิสระในการตัดสินใจและพึ่งตนเองได้ (Autonomy: AU) 2) ความสามารถในการจัดการสภาพแวดล้อม (Environment Mastery: EM) 3) ความงอกงามในตนเอง (Personal Growth: PG) 4) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive Relations with others: PR) 5) การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in Life: PL) และ 6) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance: SA)

คำสำคัญ: ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจ, พฤติกรรมการเรียน, ประสิทธิภาพ, นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

Abstract

Research report on “The Factor of Psychosocial and Comfortableness dealing with Learning’s Behavior as Efficiency of Higher School in Buriram Provinc” has the following objectives: 1) to study the psychosocial factors and happiness related to the effective learning behavior of higher school students in Buriram Province and 2) to study the interaction between the original mind situational traits and social traits that are relevant to effective learning behavior in both group and subgroups. This is a qualitative research. It is a qualitative research by visiting the interview area to collect data. Key informants 35 people, The tool used for the data collection was self-created interview. The research found that: The psychosocial factors and happiness related to the effective learning behavior of secondary school students in Buriram Province, factors that made learning happiness were the place to study, suitable for oneself, able to adapt to the school, Students, having sufficient income, welfare in accommodation, food, having a place to exercise, exercise equipment, and the duration of the commute to study, creating a healthy learning pleasure, the body. It is strong, which makes it possible to study effectively. The interaction between the original mind according to the situation and the social characteristics related to the effective learning behavior in both groups and subgroups has 6 elements as follows: 1) Autonomy (AU) 2) The ability to manage the environment (Environment Mastery: EM) 3) Personal Growth (PG) 4) Positive Relations with others (PR) 5) Having a goal in Life (Purpose in Life: PL) and 6) self-acceptance (SA).

Keywords: Factor of Psychosocial and Comfortableness dealing, Learning's Behavior, Efficiency, Secondary School Students

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ และยึดกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) โดยวางแผนเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในการพัฒนาคนทางสติปัญญา ความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งที่สำคัญที่สุดโดยนิสิตนักศึกษาจะได้รับการฝึกฝนฝึกหัดงานตามสาขาวิชาที่เรียนเพื่อสร้างทักษะให้เกิดความชำนาญในการประกอบอาชีพตามที่พึงปรารถนา รวมทั้งช่วยในการพัฒนาความสามารถในการประกอบอาชีพของบุคคล ให้บุคคลสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างปกติสุขและมีประสิทธิภาพทางอาชีพการงาน ช่วยในการเตรียมกำลังพลหรือกำลังแรงงาน (Manpower) ให้สอดคล้องกับงานในสาขาต่าง ๆ ตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาแต่ละระดับมีความแตกต่างกัน โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดว่า การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการศึกษาลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาความพร้อมของเด็ก ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม เพื่อรับการศึกษาในระดับต่อไป การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงปรารถนา ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามารถขั้นพื้นฐานและให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Centered) นั้นไม่ใช่เรื่องใหม่ การเรียนรู้ในสมัยโบราณก่อนมีระบบโรงเรียนก็เป็นรูปแบบที่ผู้เรียนเป็นสำคัญใครสนใจอยากเรียนอะไรก็เรียนวิชานั้นซึ่งสอดคล้องกับหลักวิชาการศึกษาและวิชาจิตวิทยาการศึกษาที่สอนในสถาบันผลิตครูมาเป็นเวลากว่า 100 ปี ที่เน้นรูปแบบการเรียนเช่นนี้ แต่ไม่มีการนำไปปฏิบัติปัจจุบันหลักสูตรทุกวิชาจะเน้นให้มีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้มากมายจนกระทั่งครูเกิดความกังวลว่าไม่สามารถที่จะสอนให้ครบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเหล่านั้นได้

จึงสอนอย่างรีบเร่ง จนในที่สุดก็จะกลับไปสู่กระบวนการที่ครูคุ้นเคย วิธีที่ง่ายและสะดวกที่สุดคือการที่ครูพูดเป็นส่วนใหญ่เพราะการเรียนโดยวิธีนี้จะทำให้ทั้งครูและเด็กสามารถเรียนเนื้อหาได้มากมายจนครบถ้วน (จำเนียรน้อย สิงห์รักษ์, 2555: 1) ความสำคัญของการศึกษาโดยยึดหลักการพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมียึดหลักการพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 5 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (ชลิตา บุญวันท์, 2555: บทคัดย่อ)

คุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบกิจการและอาชีพตามสมควรแก่วัยสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบกิจการและอาชีพที่ตนถนัด การศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นการศึกษาต่อจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา มีจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ว่า การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพในระดับกลาง รวมทั้งความสามารถในการริเริ่มประกอบการและการศึกษาระดับปริญญา ซึ่งประกอบด้วยระดับปริญญาตรีและสูงกว่านั้น การศึกษาระดับปริญญาตรีมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ

คณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จากการสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียนถึงผลการเรียนของนักเรียนปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ของแต่ละห้องเรียนมีผลการเรียนมากกว่า 3.00 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีเช่นนี้ เพราะต้องการจบไปแล้วมีหน้าที่การงานที่ดี ทำให้พ่อแม่ภูมิใจ และมีความสุขกับเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน และจากการทบทวนวรรณกรรม มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเป็นจำนวนมาก เช่น พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมการสอน ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้ได้ศึกษาตัวแปรความสุขใจ คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรความสุขใจว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจในชีวิต จึงทำให้นักเรียนตั้งใจเรียนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ซึ่งยังไม่มีผู้ศึกษา ตัวแปรความสุขใจกับพฤติกรรมกรเรียนมาก่อน

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

วิธีดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) โดยเป็นกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) อันประกอบไปด้วย

- 1) การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research)
- 2) การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) และการสนทนากลุ่ม สำหรับการนำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) นั้นในส่วนนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบและขอบเขตของระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) ตลอดจนเหตุผลประการสำคัญของการนำระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) ดังกล่าวข้างต้นมาใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยแบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

1) บุคลากรทางการศึกษาจำนวนโรงเรียนละ 5 รูป/คน	25	รูป/คน
2) ตัวแทนนักเรียน 5 โรงเรียนๆละ 2 คน	10	คน
รวม	35	รูป/คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้

- 1) แบบสัมภาษณ์
- 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
- 3) คณะผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึกอบรมพร้อมกิจกรรม สำหรับใช้ในขั้นตอนการศึกษาพัฒนาสนทนากลุ่มและนำไปใช้กับการทดลองฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) การวางแผนก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนการวางแผน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลวิจัยภาคสนาม โดยการสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลเชิงพรรณนาวิธีแล้วนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยาย
- 2) เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเชิงคุณภาพเป็นขั้นตอนการลงพื้นที่จริง เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งในส่วนผลการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกและการทำสนทนากลุ่มย่อย ดังนั้น เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ในงานวิจัยนี้ จะใช้ระเบียบวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลก็จะมีการเตรียมข้อมูลโดยการลดทอนข้อมูลและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

รายงานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และ 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบลงพื้นที่สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจัยที่ทำให้มีความสุขในการเรียน คือ สถานที่เรียนเหมาะสมกับตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาได้ เข้ากับเพื่อนร่วมเรียน มีรายได้เพียงพอสวัสดิการ ในเรื่องที่พัก อาหาร มีสถานที่ออกกำลังกาย อุปกรณ์ในการออกกำลังกาย และระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน การสร้างความสุขในการเรียนรู้ด้านสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรงจึงทำให้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างความสุขในการเรียนรู้ด้านการพักผ่อน ต้องมีการแบ่งเวลา ยอมตัดใจจากการเรียนบ้าง เพราะถ้ามุ่งไปที่การเรียนอย่างเดียว ทำให้เกิดความเครียดสะสมได้ ใช้การนั่งเฉยๆ เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เกี่ยวกับครอบครัว ถ้าอยู่บ้านก็นั่งรีมน้ำ เดินเล่น ดูธรรมชาติ ทำให้สุขภาพจิตของตนเองดี การสร้างความสุขในการเรียนรู้ด้านความเอื้ออาทรห่วงใยต่อคนรอบข้าง การเอื้ออาทรต่อผู้อื่น สามารถทำให้การเรียนสำเร็จด้วย

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย มีองค์ประกอบ 6 ประการคือ 1) การมีอิสระในการตัดสินใจและพึ่งตนเองได้ (Autonomy: AU) 2) ความสามารถในการจัดการสภาพแวดล้อม (Environment Mastery: EM) 3) ความงอกงามในตนเอง (Personal Growth: PG) 4) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive Relations with others: PR) 5) การมีเป้าหมายในชีวิต(Purpose in Life: PL) และ 6) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance: SA)

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่า ควรทำโมเดลรูปแบบการสร้างความสุขในการเรียนรู้ตามหลักพุทธจิตวิทยา เพื่อให้การเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ อภิปรายผลได้ดังนี้

ความสุขในการเรียนแยกเป็นสองส่วนหลักๆ คือ หนึ่งเรื่องของเรียน และสภาพของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการเรียนด้วย ส่วนสภาพจิตใจการเรียนที่ทำแล้วต้องมีความสุขกับการเรียนร่วมไปด้วย ทำแล้วต้องไม่มีข้อทุกข์ใจ และกังวลใจ ส่วนเรื่องสภาพครอบครัวที่มาเกี่ยวพันกับความสุขในการเรียนก็คือ มีเวลาให้ครอบครัวด้วย มีความสุขด้วย ถึงสามารถการเรียนได้อย่างมีความสุข และความสุขของคนเรียนก็ต้องการเรียนที่ตนรักและการมีเพื่อนร่วมการเรียนที่ดีทำงานวิจัยของ(อ้อมเดือน สดมณี และอุษา ศรีจินดารัตน์, 2549: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยด้านจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พบว่า ครูที่มีความสุขใจสูงมีพฤติกรรมการทำงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่มีความสุขใจต่ำ เช่นเดียวกัน (กับสุดี แยมเกษร, 2547: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ การค้นหาตัวแปรทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ความสุขใจ การยอมรับนวัตกรรม อิทธิบาท 4 สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติในกลุ่มรวมทำนายได้ 51% ความสุขใจตามแนวความคิดของไดเนอร์ เป็นความพึงพอใจในชีวิตเป็นความสำคัญในเรื่องทั่วไป ครอบครัว เพื่อนและโรงเรียนในอดีต ปัจจุบันและอนาคต มีความรู้สึกทางบวก ประสบการณ์ทางอารมณ์และความรู้สึกที่รื่นรมย์ ระดับอารมณ์และความรู้สึกทางลบ ประสบการณ์ทางอารมณ์และความรู้สึกไม่พอใจเล็กน้อย ทั้งนี้การที่นักเรียนจะมีความสุขในการเรียนการสอนได้นั้นต้องมีการบริหารจัดการการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ดีอีกด้วย และความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สถานศึกษาควรจัดให้มีระบบสารสนเทศทาง

วิชาการของสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร และสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา นอกจากนี้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรใช้เกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่บุคลากรได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและยุติธรรม นอกจากนี้ สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศส่งเสริมต่อการเรียนรู้ และควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในด้าน เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืนต่อไป

1.2 สามารถนำผลการวิจัยมาต่อยอดทางการศึกษา แนวทางการนำนโยบายสาธารณะ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ชุมชน ตลอดจนนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่นที่ได้รับการ พัฒนาแล้ว เพื่อเกิดกระบวนการและองค์ความรู้ใหม่ๆและพัฒนาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 รัฐบาลควรให้การสนับสนุนในการกำหนดนโยบายให้เอื้อต่อการเรียนรู้ไม่ว่าจะด้าน สภาพทางร่างกาย ครอบครัวย ชุมชน อย่างมีความสุข

2.2 ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนได้โดยไม่ยากลำบากนัก

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรออกแบบการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ต่างวัยระหว่างผู้สูงวัยและคนครอบครัวเพื่อ เสริมสร้างการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

3.2 ควรวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการเรียนรู้

3.3 ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ต่างวัย

เอกสารอ้างอิง

จำเนียรน้อย สิงห์รักษ์. (2555). “ผลจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาจริยธรรมกับมนุษย์ : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร”. รายงานวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

- ชลิตา บุญวันท์. (2555). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม”. **รายงานวิจัย**. สาขาการจัดการและโลจิสติกส์: วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพฯ.
- สุวดี แยมเกสร. (2547). “ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ การค้นหาตัวแปรทำนายพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ”. **ปริญญานิพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2527). **การวางแผนการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้อมเดือน สดมณีและอุษา ศรีจินดารัตน์. (2549). “ปัจจัยด้านจิตสังคมและความสุขที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของครูประถมศึกษามัธยมศึกษาและมัธยมศึกษา”. **รายงานวิจัย**. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.